

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
на пола године	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

Недеља 16. Децемб. 1890.

Цена је огласима 6 дин. пара од врете
Претплату ваља слати упућеницом на општински суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

ОБЗНАНА

(О ПРАВУ НА ТАМИС)

Општина вар. Београда уступила је г. Светозару Боторићу кафецији, за три године право на наплаћивање таксе за туцање и крчмарење туцане кафе.

Ово се објављује с тим да од данас нико у Београду не може крчмити ни држену ни туцану кафу сем повлашћеника.

Од стране Суда општине вар. Београда 15. Докем. 1890 СБр. 20977.

ВОДОВОДНЕ ОБЈАВЕ

Управа водовода београдског овим објављује писмену лицитацију за грађење великог резервоара за нов водовод београдски.

Резервоар ће бити сав од бетона.

Писмене понуде подносиће се најдаље до 28. Јануара 1891. године, 6 сати у вече, у запечаћеном писму адресовано Председнику надзорне комисије за грађење водовода са назначењем на куверти: „Понуда за резервоар“. Понуде које доцније стигну неће се узимати у обзир.

Цртежи и услови под којима се овај посао у израду даје, могу се добити од потписане Управе, која је готова и свако друго објашњење дати.

Од Управе водовода, Број 368. 7. Децемб. 1890. године у Београду.

* * *

Попис људства и домаће стоке, који је наређен да се учини 31. Децембра ове године, извршиће се на основу новог закона о попису, који је 5. ов. месеца ступио у живот и гласи:

З А К О Н

о

ПОПИСУ СТАНОВНИШТВА И ДОМАЋЕ СТОКЕ У СРБИЈИ

Члан 1. У Краљевини Србији пописује се становништво сваке пете године.

По овом закону пописаће се становништво први пут на дан 31. Децембра 1890. године.

Члан 2. Кад год се пописује становништво, пописује се у исто време и сва домаћа стока.

Члан 3. Овај попис врше општински судови помоћу својих пописивача. Имена ових пописивача дужан је општински суд најдаље до 20. Децембра пријавити надлежној полицијској власти.

Члан 4. Сваки је дужан да каже истину о свему за што се у попису зашта.

Члан 5. Ко би намерно избегао од пописа, или би при попису неистину казао, или би хотимично спречавао да се попис на време сврши, казниће се новчано од 30—100 динара или затвором од 3—10 дана.

Поред казне осуђује се и на накнаду трошкова за поновљени попис.

Осуду на казну и накнаду трошкова изриче општински суд. Против осуде општинскога суда, може се за осам дана изјавити жалба надлежном првостепеном суду. Жалба се подноси општинском суду који је осуду изрекао, а овај суд са актима шаље је првостепеном суду. Решење првостепеног суда извршно је.

Члан 6. Државни и општински чиновници и званичници, наставници свих школа, свештеници и други писмени грађани дужни су, на позив општинског суда, да врше бесплатно пописне послове, на које се одреде, у месту свога становања.

Оне општине, које немају у својој средини довољно способних пописивача биће дужне да их на време набаве са стране, и то о свом трошку.

Члан 7. Ко, по упуштвима издатим од министра народне привреде, намерно не изврши поверени му посао, казниће се новчано од 25—100 динара.

Ову казну изриче среска надлежна власт, односно управа.

Против ове осуде може се за осам дана изјавити жалба министру народне привреде, чије је решење извршно.

Жалба се предаје оној власти, која је пресуду изрекла, а ова је шаље са свима актима министру народне привреде.

Члан 8. Кад пописивачи сврше свој посао, они сав свој рад предају општинском суду, који га, у пуној својој седници, а у присуству пописивача прегледа, па ако пађе да је све тачно и по упушту извршено, он ће то потврдити, у противном наређује исправку пописа (члан 5. закона).

Суд сам или помоћу пописивача, пошто претходно изврши препис пописа за своју архиву, дужан је најдаље до краја Јануара сав пописни рад са својим извештајем послати министру народне привреде и то: судови варошких општина непосредно, а сеоских општина преко своје надзорне власти.

Свака погрешка и неуредност општинских часника у писменим пословима казни се по одредбама закона о општинама.

Члан 9. Начин, како ће се извршити попис становништва и домаће стоке, као и сва упушта и потребне обрасце, прописује министар народне привреде, и све то штампана се о државном трошку и разашиле бесплатно у потребној количини општинама на употребу.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Члан 10. За измирење трошкова око штампања образаца, упуштава и осталих потреба за извршење пописа одобрава се, сваке године, кад се попис врши, министру народне привреде нарочити кредит у његовом буџету расхода.

Члан 11. Закон овај ступа у живот кад га Краљ потпише.

Препоручујемо свима Нашим министрима, да овај закон обнародују и о извршењу се њагом старају, властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покуравају.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

LXII. РЕДОВНИ САСТАНАК

3. Децембра 1890 године

Председавао члан суда г. Св. Карапеша; чланови одбора: г.г. Ђ. Николић, Љ. Јовановић, П. Цветковић, Д. Најдановић, М. С. Денчић, Р. Р. Ђирковић, Р. Петровић, М. Јовановић, М. Јанковић, К. Д. Главинић, М. Ј. Марковић, В. Виторовић, Р. Драговић, К. Б. Михаиловић, С. Д. Милићевић, Др М. Т. Леко, А. Ј. Одавић, Ј. М. Тадић, М. Р. Маринковић, А. Шток, Ј. Симић, М. Капетановић, К. П. Михаиловић, Л. Дашковић и М. Велизарић.

I.

Пре но што се прешло на дневни ред, одборник г. М. Р. Маринковић улаже протест како је Суд општински могао издати уверење о сиротном стању г-ђици Ружици вћери пок. Радивоја Милојковића бив. државног саветника.

По објаснењу председништва да Суд издаје уверење на основу исказа и јемства грађана које молилац приведе, и да у овоме случају није издато уверење о сиромашном стању, него је потврђено да због терета на имању, пупила сем пензије не ужива никакве више приходе од имања — решено: да Суд општински учини корак да се издато уверење обустави и по њему ништа не чини докле се Суд општински накнадно подробније не увери о стању, које су јемци показали; о чему да се поднесе извештај одбору у првој седници.

Овим поводом, и да би се у будуће стало на пут свакој евентуалној неправилности у издавању уверења, препоручено председништву да Суд општински тражи мишљење од Одбора за свако уверење, пре но што га изда, кад год не буде имао довољно доказа о ономе, што је нужно потврдити.

II.

Председништво саопштава, да је према одлуци одборској из последње седнице држана 4. ов. м. и трећа лицитација, којом

је право на наплаћивање таксе за мед у овој зими остало на Јосифа Талви, за 2600 дин., и да је Суд лицитацију одобрио.

По саслушању реферата (СБр. 20727.) Одбор је примио к знању решење Суда општинског.

III.

Рачуноводство подноси реферат да је према одлуци Одбора из последње седнице држана још једна лицитација 4. ов. мес. за тамиско право, и на лицитацији дошао само Св. Боторић, који је дао свега 10 дин. више од раније цене.

По саслушању реферата (СБр. 20.974) решено: да се Светозару Боторићу уступи тамиско право за 5210 дин. годишње, а према условима лицитације за три године, рачунају од 1. Јан. 1891. до 31. Децембра 1893. год.

IV.

Рачуноводство подноси реферат да је данас држана друга лицитација којом је право на вађење песка са обале савске и дунавске остало на Морена Албакари.

По саслушању реферата (СБр. 21287) одобрено: да се Морену Албакари уступи право на вађење песка из Саве и Дунава по условима лицитације за време 1891. године а закупнину од 2310-10 динара.

V.

Рачуноводство подноси извештај лицитације за право на испражњивање нужника, помијара и стрвинарски посао за време од 1. Јан. 1891. до 31. Дек. 1893. Остала на Морена С. Албахари за 6000-20 динара годишње закупнине.

По саслушању реферата (СБр. 21.026.) одобрено: да се лицитација усвоји но с тим, ако закупца пристане да се услови допуне у толико, да буде дужан попуњавати кауцију у колико би се казнаме умањавала; да извожњу (справама) врши дању, кад Суд нареди; да означи на бурадима меру и да се прецизује о казнама, последња — раскидање уговора — право је општине само ако се хоће да користи, иначе понављање казне предвиђене за други случај (150 дин.).

VI.

По прочитању молбе лебарског еснафа (АБр 2299) одложено: решење за другу седницу, када да се о ценама поднесе потпун извештај.

VII.

На предлог председништва да се вотира извесна сума за награду оних органа цариничних, који су прибирали и руковали мерином и калдрмином општинском — решено: да се на то за ову 1890. годину, може расподелити до 1% од суме која је на име калдрмине и мерине наплаћена преко царинарничних органа.

ПОДЖИСТАК

МАНСАРДА

ПРИПОВЕТКА

ЖИЛА КЛАРТИЈА

(НАСТАВАК — 7)

Отвори прозор, наслони се лактовима на праг, и остаде дуго гледајући на улицу. Ветар се играше његовом косом, јчи му беху укочене, широм отворене као у избезумљеног.

Граја и топот на улици допираше до њега. Мало по мало све се утиша. Светлост из кућа постајаше све мања и ређа.

— До ђавола! Ноћ није тамна, промрмља Бернар.

Затим додаде:

— Али ко ће ме спасти у ово доба?

Коракну неколико пути по соби, затим се нагло заустави и

— Хајмо! рече себи скоро гласно, нека буде! Прекрочи прозор, дохвати се олукa, који се шкрипећи сави под теретом његовог тела.

VI.

Са великим напрезањем пузаше Бернар ка прозору старчевом, Употребљавао је сваку пукотину, сваку испупченост зида те се

тако с муком вукао дуж крова. Није ни мислио да виси изнад пропасти. Само један погрешан покрет, и он би се строноштао. Месечар, који иде по кровској ивици није свесан опасности. И с Бернаром готово је тако било.

Само једна жеља, само једна мисао обузимала га је: присвојити благо. Та га мисао опијаше. У том часу, мислим, не би одустао од свога предузећа па баш да је било и сведока.

Допр'о је до прозора. Погледа у старчеву мансарду. Бледа ноћна светлост допусти му да уочи све што се налазило у полусени те собе.

У хошку празне собе, која издаваше сиротињу, стоји кревет, или боље рећи нешто на форму кревета, преко кога висе дрoњци за покривање. Једна столица преваљена, а на сред патоса, полу-наг, лежи старац. Из подеране кошуље вире мршаве руке и ноге, а цело тело укочено, као у мртваца, који се много мучио пре но што је издануо. Једно радосно а!... — оте се из бернарових груди. Тако сам и мислио, рече у себи. Дакле умро!... Гурну живо прозор, који слабо утврђен попусти и отвори се, па онда ускочи у собу. Соба заудараше јако на укварену маст. То је била загушена пештера, у којој је тврдица издисао, у средини гнусног тврдицу свога. Месец слабо осветљаваше непомично тело старчево. Бернар се приближи.

Херман мора да је пао са кревета. Из сламњаче подеране просули се златници, па се светле крај лешине. Старчеве руке леже на златницима, као да их и у последњем часу хоће да дограби.

VIII.

Почем је истекао рок стечају за план, по коме би се имала саградити прва зграда за основну школу; и како су добивена три плана — изабрана је комисија од гг. М. Валтровића, К. Главинића, Андре Стефановића, Св. Ивачковића, Ј. Илкића и Владе Николића, да изврши оцену планова и поднесе извештај који је план најподеснији, да се по њему зграда подигне.

IX.

Председништво саопштава да је потребно изнети на одобрење збору питање о прирезу општинском у колико крајем ове године истиче рок последњем зборском решењу о прирезу.

Према овоме препоручено председништву да за идућу седницу спреми и поднесе мотивацију предлога, који се има учинити збору.

X.

Председништво јавља да је састављен пројекат буџета општине за 1891. годину.

Према томе изабрана комисија од гг. А. Одавића, М. Велизарића, Ј. Тадића, Гавре Бркића и М. Јанковића да изврши преглед пројекта и поднесе извештај.

XI.

Председништво износи понуде г. Лаховарија да општина откупи кућу у књаз Михајловој улици. Сем тога и понуде А. Жиљковића, Драг. Јовановића и А. Кумануди за откуп плацева.

По саслушању понуда (АБр. 2186., 2359., 2423. и 2325.) рашено да комисија, која је ороучавала питање о грађењу школских зграда, поднесе шишљење је ли у интересу општине да понуђену зграду и плацеве откупи.

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Осветљење. Комисија за питање о новом осветљењу, свршила је свој задатак и поднела извештај, који ће се Одбору изнети у сутрашњој седници.

Извештај ћемо допети у идућем броју.

Трошарина. Многи грађани чине нам питања: кад ће ступити у живот трошарина, и траже обавештења о појединостима.

Докле правила и тарифу не одобри и највиша власт, нисмо у стању ништа одређено јавити, а увођење трошарине обзнаниће се нарочитим прогласом.

Избор. Данас у 10 часова биће у општинској дворани скуп еснафских изасланика ради избора кандидата

Чим спази злато, Бернар се као дивља зверка устреми на гомилицу златника и грамзиво се пружу на патос бленући у злато.

Кад престаде то махнито узбуђење, прва мисао која му искрену, беше:

— Да ко не дође!

Пожури се да покупи паре, које сада сматраше за своје.

То је било као у вилинским приповеткама, кад јунаци пуне цепове своје златом, бисером и алам-каменом. Он трпаше, трпаше грозничавим рукама, грамзиво претурајући по сламњачи тврдичиној. Покупио је већ све, али је претурао непрестанце тражећи још.

Од једном чу тешки уздах, а за тим стењање. Обрте се нагло, погледа, и сав се најези. Не виде никога, али опет Наже се над мртвцем.

Месец је обасјавао фантастичном својом светлости бледо и намрштено лице старог Хермана. Бернар поплашено стуче на траг. Тврдица је био још у животу. Да, очи му беху отворене, напрегнуте у последњој животној борби и гледаху укочено.

Те очи говораху.

Ах! те очи, тај трајни, дубоки, паклени поглед, те непомичне зенице, те црне тачке у великом белом кругу, ти погледи, који му говораху: лопове! разбојнице!

Бернара обузе страх, али само тренутно. Наже се над старцем, и гледајући га право у лице, ухвати га за руку. Рука му беше ладна, крута, као у умрлога.

При том додиру, око Херманово закрвави, зеницу обасја као нека светлост, немоћ јарости, и тешки глас прокрча из грла.

за чланове и заменике чланова првостепенога београдског трговачког суда, у 1891. години.

За клизаче. У бари „венетији“, између жељезничке станице и савске обале одређен је нарочити простор за клизаче. Према одлуци управне седнице општинскога суда, за свако клизање наплаћује се такса од 0.10 дин. а издаје билета. Наплату таксе врши званичник општински који се тога ради тамо налази.

За „клизачко друштво“ одељен је изван простор, који је и таблицама обележен. На томе простору могу се клизати само чланови тога друштва.

Упражњена места. Обраћамо пажњу на стечаје за марвеног лекара и помоћника статистичара при општинском суду.

Седница. Сутра, у 5 час по подне држаће одбор општински редовну седницу. На дневном су реду ови предмети:

- а) Лицитације;
- б) Акт еснафа да се повиси цена хлеба;
- в) Извештај комисије какво осветљење треба завести;
- г) Избор једног кварталног лекара;
- д) Избор поротника за 1891 годину;
- ђ) Избор грађана за присуствовање испитивању криваца код квартова;
- ж) Акт управе удружења дунав. краја да се за Дорћол и Јалију сагради заједничка основна школа;
- з) Реферат о „Зеленом Венцу“;
- з) Реферат о набавци сабаља за позорнике општинске;
- ј) Акт водоводне комисије о грађењу бунара на извору нов. водовода;
- к) Реферат о сазивању збора за одобрење приреза;
- л) Молбе и уверења.

СТЕЧАЈИ

I.

При општини београдској упражњено је место марвеног лекара, које ће се крајем овог месеца попунити. Плата је буџетом одређена у 2000 дин. годишње.

Ко жели ово место заузети, нека се до 20. ов. мес. пријави.

Тај глас, тај крик немађаше ничег људскога.

Човек не могаше проговорити, али тешко стењање и очајни поглед јасно казиваху шта се догађало у његовом телу, у коме се готово угасио живот.

Бернар, као лекар, гледао је често смрт у свој њезиној наготи и свима јој фазама. Он је био научио да хладно посматра последње издисаје. Његово срце не удараше јаче крај кревета умирућих; познавао је први степен тајне лекарског знања: не узбуђивати се, не тронути се. И у овом ужасном часу он знаде остати хладан и расудити о стању болесника. Стари Херман умираше услед опште парализе; мало још, и он би издануо. Ноге и руке беху ледене, крв му се у жилама смрзаваше, парализа се хватала већ срца, и само што још погледи старчеви као усијано гвожђе сажижваху Бернара.

— Пре него ли ноћ мине, помисли Бернар, овај старац биће мртав. Он пусти руку коју држаше јоште у својој, и хладнокрвно продужи започето посматрање.

Онда се догоди страшна једна појава.

Бернар испитиваше старчеве очи, као да у њима хтеде прочитати тајну, која се у срцу крила. Хтеде, да жртва постане и саучесница дела. Херманове очи замутише крваве неге опкољене усијаним котуром. Бернар продужи претресање, тражаше, преташе и заустављаше се само да рече старом Херману:

Има ли још штогод?

(наставите се)

II.

У статистичком одељењу суда општине београдске, има да се попуни место помоћника статистичара, коме је плата одређена до 1200 динара.

Ко жели ту службу да добије, треба да поднесе пријаву до 18. ов. мес. закључно.

Од стране Суда општине вар. Београда 12. Декем. 1890 А.Бр. 2452.

БИЛЕТЕН

О РАЂАЊУ, ВОЛОВАЊУ И УМИРАЊУ У БЕОГРАДУ
од 20.—30. НОВЕМБРА 1890. ГОДИНЕ

А) О рађању

Рођено је свега 39 деце и то: 17 мушких, 22 женских. Православних 31, римок. 3, евангел. 1 јевр. 4.

Б) О боловању

По извештајима овдашњих лекара, боловало је свега 402 и то од ових болести.

I. Од инфекциозних болести

Наступне грознице 57. Црвеног ветра 3. Тифуса 3. Дифтерије 2. Морбила 12. Венерије 20. Сифилиса 12. Свега од инфекциозних болести 109.

II. Од осталих болести

Ревматизма 24. Анемије 2. Шкрофула 1. Запаљење мозга и кожице 1. Хистерије 1. Вертиго 1. Цефалопије 3. Невралгије разне 7. Парализе 1. Пери-андо-корцитис 2. Епикетатиса 1. Катара респират. органа 62. Запаљење плућа 15. Запаљење плућне марамице 2. Туберкулоза 17. Хемоптије 1. Устобоље 2. Ангине 32. Катара желуца 31. Глиста 1. Шуљева 1, Катара црева 22. Жутице 1. Херније 2. Колике 1. Метритис и метророгије 5. Других болести сексалних 10. Меститиса 1. Бол очију 9. Уртикарије 2. Абцес флегмоне 1. Форункулус 1. Екцема 9. Краста 1. Друге кожне болести 4. Фрактура и Луксац 1. Неоплазме 3. Друге болести 10. Свега 293

В) О умирању.

Умрло је свега 25 лица и то: 13 мушких и 12 женских — од ових болести: Тифуса 2. Маразмуса 1. Апоплексије мозга с парализ 1. Запаљење мозга 4. Циститис 1. Запаљење црева 1. Илеус 2. Абортуса 1. Рак 1. Екзампције контриците 2, Тетамуса 2. Запаљење плућа 4. Турбекулозе 3.

У кварту Палилулском 4, Врачарском 8, Теразијском 2, Варошком 1, Савамаљском 4, Дорћолском 6. Свега 25.

Испод 1 године 6. Од 1—5 год. 6. Од 5—10 год. 0. Од 10—20 год. 3. Од 20—30 год. 2. Од 30—40 год. 2. Од 40—50 год. 2. Од 50—60 год. 1. Од 60—70 год. 2. Од 70—80 год. 1.

Физикус

Др. П. Стежит.

ПРЕГЛЕД

О ДОЛАЗЕЊУ И ОДЛАЗЕЊУ ПУТНИКА

	ДОШЛО		ОТИШЛО	
	Из Србије	Са стране	У Србију	На страну
Од 25. н. до 11. дек. т. г. железницом . . .	1317	900	1119	574
Од 28. нов. до 7. дек. т. г. лађом . . .	413	836	581	789
Свега	1730	1736	1700	1363

Београдске лицитације

а) Артиљериско-техничко одељење министар. војног одредило је за 31 Дек. тег. год. лицитацију за набавку 50.000 кгр. сумпора у шипкама. Кауција за Србина 10, за странце 20 од сто од излицитиране цене.

б) Артиљериско техничко одељење минист. војног држаће 29. Дек. т. г. Лицитацију за набавку 200.000 кила рафиниране шалитре. Кауција за Србина 10 за странца 20 од сто од излицитиране цене.

в.) Рударско одељење мин. нар. привреде одредило је за 28. дек. т. г. лицитацију ради продаје 1000 килогр. антимонске руде. Кауција 10.000 дин. Услови у канцеларији истог одељења.

г) Артиљериско-техничко одељење мин. војног држаће 31. Дек. т. г. лицитацију у ремонтском свом одсеку ради набавке осовина и шина за 120 кола. Кауција за Србина 10, а за странца 20 од сто од излицитиране цене.

д) Београдска градска команда продаваће 20. Дек. т. г. 11 комада лутриских државних лозова.

е) Управа војне одеће држаће 29. Децембра текуће године лицитацију за набавку 8000 кила коже (јона). Услови и мустра у канцеларији исте управе

ж) Министарство грађевина држаће 20. Децембра текуће године лицитацију за грађење ограда око нове астрономске и метеоролошке зграде. Кауција 600 динара.

з) Управа главног слагалишта убојног материјала држаће 21. Децембра текуће године лицитацију за набавку 8800 комада потковица и 36000 кила каменог угљена. Кауција за Србина 10 од сто за странца 20 од сто од излицитиране цене.

и) Управа војне одеће држаће 28., 29. и 31. Децембра текуће године лицитацију за набавку потребног јој материјала Услови и мустре у канцеларији исте управе.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

Од 7. до 12. Децембра закључно прешло је преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к.	ТЕЖИНА	Ч е г а	100 кгр. про-
		просе-			сечна
КИЛОГР.		чна	КИЛОГР.		цена
		цена			цена
		дин.			дин.
65	Брашна кукуруз.	12.—	2120	Сламе	2-50
223.010	Шисарке	—.—	273	Ужарије	65.—
21.493	Кукуруза	13-50	656	Кајмака	115
20.602	Ражи	10-30	392	Разне зелени	—.—
637	Ђумура дрвена	12-70		Спра	50.—
23.472	Ђечма нова . . .	8.—		Лоја топљена	—.—
64.954	Јечма нова . . .	11-20		Коже сирове .	—.—
1.383	Овса	12-80		Катрана	—.—
4245	Јабучка	18.—		Црева урађена	—.—
6786	Пасуља	27-50		Паприке алене	—.—
4745	Кромшира нова	9-50	18.779	Свиња дебелих	73.—
1203	Вуне пране . . .	200	41	Рибне фришке.	160
1134	Црна лука . . .	5.—		Сува меса, прш.	—.—
	Меда	60.—	23.860	Креча	3.50
	Ораја	—.—		Цемент	—.—
	Грожђа	—.—		Купуса кисела	—.—
2049	Воћа разна . . .	20.—		Камена проста	—.—
577	Живине урађене	—.—		Дрвен. разне .	—.—
	Угљена камена	4.—	227.715	Вина црна . .	36.—
13.482	Шљива сувих . .	57.—		Ракије ком. меке	—.—
383	Масти	115	7.915	Ракије шљ. меке	49.—
52.990	Сена	4-70			

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА.